Contents

Bezpečnostní hrozby **1**
Přednáška 1 - Sebevražedný terorismus 1
Základní Vymezení, definice a příklady 1
Přednáška 2 - Ozbrojené konflikty 3

Bezpečnostní hrozby

Přednáška 1 - Sebevražedný terorismus

Základní Vymezení, definice a příklady

Příklady zemí

Jedná se o CCA 50 zemí, kde k těmto útoků došlo (výročí 40 let od započatí sebevražedného terorismu) - v Libanonu před ambasádou.

Zajímavé je zmínit sebevražedný útok na ruského cara Alexandra II. v roce 1981 - ten by se potenciálně dal považovat za první sebevražedný atentát.

Jedná se pak například o:

- Afghánistán (od r. 2001, systematičtěji od 2004) - Defakto propojeno s Pákistánem
- Írák (od r. 2003)
- Izrael (Hamás) (od r. 1994)
- Libanon (Hisbaláh) (od r. 1981)
- Pákistán (od r. 2003)
- Rusko (od r. 2000) - Kavkaz
- Srí Lanka (od r. 1987) - Budhistický a Hinduistický ostrov (Ceilon) - V rámci občanské války až do roku 2009

Nástražný výbušný systém

IED (V angličtině "Improvized explosive device") - Jedná se o ty samotné výbušniny - ty je možné odpalovat různými způsoby (na dálku, na blízko etc.).

To má důsledek například pro samoodpalované sebevražedné útoky - neboť v případě neúspěchu je možné sebevražedné výbušné zařízení odpálit i na dálku někým jiným.

Pro toto téma je to důležité z toho hlediska, že z odborné terminologie je termín *Nástražný výbušný systém* používán rovněž ve spojení se sebevražednými útoky.

Další podkategorie

- Dále jsou další podkategorie

- Například IED v motorovém vozidle (**VBIED**)
- Dále například IED na těle zvířete (**ABIED**)
  - Tyto se dělí na podkategorie dle jednotlivých zvířat

Používané výbušniny

- Používány jsou jak:
- Průmyslové trhaviny,
- Vojenské trhaviny,
- Různá vojenská munice.
- A další improvizované výbušniny (i například samotný střelný prach)

Využití IED

- Samozřejmě tyto systémy jsou využívány jako pro sebevražedné, tak i pro jiné útoky.
- Pro sebevražedné útoky - **PBIED** (Person born IED)
- Pro sebevražedné útoky se začalo na začátku pomocí **VBIED**

Frekvence sebevražedných útoků

- Od roku 1981 neustále rostou
- Ve 21. století rost téměř exponenciálně

Statistické údaje pro jednotlivé roky
Několik sebevražedných útoků na sebe hned navazujících v krátkém čase - je považováno za jeden sebevražedný útok.

- 2019 - 149 útoků (cca 1850 obětí (oběti v tomto smyslu - pouze mrtví) vs. 236 útočníků, z toho 22 žen)
- 2018 - 293 útoků (cca 2845 obětí vs. 505 útočníků, z toho 84 žen)
- 2017 - 349 útoků (cca 4370 obětí vs. 623 útočníků, z toho min. 137 žen)
- 2016 - 469 útoků (cca 5650 obětí vs. 800 útočníků) - sebevražedné útoky proběhly v nejvíce zemí - celkově ve 26 zemích
- 2015 - 452 útoků (cca 4370 obětí vs. 735 útočníků - 115 Irák, 69 Afghánistán, 24 Pákistán, 13 Jemen, 39 Sýrie, 12 Evropa, 122 Afrika, především Nigérie, Nigérie - Boko Haram)
- 2014 - 592 útoků (cca 4400 obětí vs 937 útočníků)
- 2013 - 382 útoků

Blíže k jednotlivím zemím

Příklad

Srí Lanka - **LTTE** - od roku 1983 do roku 2009

- V rámci roku 1983 do roku 2009 - okolo 330 útoků.
- Zajímavé je, že s použitím **suicide belt**/**suicide vest** začali systematicky právě LTTE na Srí Lance

- Co se **s.b. a s.v.** týče - společně s výbušninou se používaly i jiné předměty - například železné předměty, kuličková ložiska etc. - těmto předmětům se obecně říká **šrapnely**

Příklady důležitých osobností a organizací v konfliktech, ve kterých docházelo k sebevražedným útokům.

Libanon - Hisbaláh

Írán, Írák - Ayatollah Khomeini

Izraelsko Palestinský konflikt - Sheikh Ahmed Ismail Hassan Yassin

Proxy suicide attack

Jedná se o zástupný sebevražedný útok.

Je to tedy odplata na jiném území (například útoky proti velvyslanectví v jiných zemích).

Přednáška 2 - Ozbrojené konflikty

Termín **konflikt** - důležitý v rámci sociologie, ekonomoie, psychologie, fylozofie, v rámci této přednášky se budeme zabývat konfliktem z **politologického** a **bezpečnostního** hlediska.

Abychom mohli nazvat nějakou situaci konfliktem, musí splňovat několik podmínek:

- musí mít **aktéry**,
- musí tám být nějaká neslučitelnost **cílů**, hodnot, pozic, prostě nějaký střed (jedná se o příčiny konfliktu)
- musí být přítomno **napětí**, pokud nění napětí - můžeme nazývat konflikt **latentním**
- je tam přítomno **jednání**, opatření, kroky realizované jednotlivými stranami konfliktu

Druhů konfliktů je samozřejmě mnoho:

- interpersonální (například schyzofrenie)
- osobní (například sousedské)
- více osobnostní (tzn. konflikt mezi stranami - tedy například mezi skupinami, či státy)

Další rozlišování

- násilné/nenásilné konflikty
- ozbrojené/neozbrojené konflikty - spočívá vyloženě ve vojenské technice, planých zbraních etc., tzn. konflikty fotbalových fanoušků nejsou ozbrojeným konfliktem

Co se týče místního rozlišení

- především mezistátní konflikty - **konflikt STÁT X STÁT**
- transnacionální - **konflikt několik STRAN X několik STRAN**
- vnitrostátní - v rámci jednoho státu - **typicky STÁT X OZBROJENÁ SKUPINA** -> ten často přelůstá do transnacionálních/internacionální vnitrostátních konfliktů (popřípadě regionální konflikty) - tzn. začátek je v jednom státu, ale konflikt je tímto zažehnut i v jiných státech - často se může jednat o **etnické konflikty**
- konflikty mezilidské - tady se jedná spíše o kriminologii než o bezpečnostní hrozby

První tři příklady jsou obsahem, jímž se zabívají bezpečnostní studia

Druhy řešení konfliktů

- diplomatické
- ozbrojené (přímo a nepřímo) - **válka**
- přímo mezi státy
- proxy válka na území jiných států, podpora stran

Původně válku definoval **Carl von Clausewitz** jako konflikt, kdy je válka vyhlášena - moderní definice se však posunula k tomu, že ozbrojený konflikt se nerovná válce.

Původní definice války - snaha státu něčeho dokázat, zastupuje ve svém cíli svůj národ a ten národ je zastoupen nějakými ozbrojenými složkami (armádou) - takovýchto válek je však méně a méně.

Je zde předpokládáná jednota, strany, věcí a vojsk - tato jednota byla patrna při zavedení všeobecné branné povinnosti.

Proto se hovoří často pouze o ozbrojených konfliktech - tam nemusí docházet k vyhlášení, spousta moderních autorů však nazívá ozbrojené konflikty také jako **válku**.

Války od skončení studené války

- Kuwait
- Indie, Pákistán
- Etiopie, Eritrea

- Náhorní Karabach
- Rusko, Gruzie

Obecná definice války v rámci bezpečnostních hrozeb

Kvantitatifní a kvalitativní kritéria

- Jeden z aktérů je stát
- Jeden z aktérů je organizovaný (fungují konvenčně z organizačního hlediska) - bojové operace vykazují určité prvky strategické a bojové kontinuity
- Pokud není jeden z aktérů stát, musí mít jistá kvantitativní kritérie
- Pokud zahyne za kalendářní rok alespoň tisíc lidí (diskuze zna mají být počítání pouze kombatantni, nebo i civilní obyvatelstvo)

Pokud je splněn nějaký z těchto kritérií - dá se hovořit o válce - i tedy v případě, kdy tam není asistence, intervence, nebo přímá účast státu - příklad **Drogová válka** v Mexiku